VOIKO TÄLLAISEN KUVAN JULKAISTA? Kuvat, luvat ja etiikka

Anu Lahtinen, <u>anu.z.lahtinen@helsinki.fi</u>
Professori, Suomen ja Pohjoismaiden historia, HY

Historiallisen Aikakauskirjan päätoimittaja 2016-2020 Ennen ja nyt –verkkoaikakauskirjan päätoimittaja 2004-2014 http://www.historiallinenaikakauskirja.fi

TIEDEJULKAISU JA KUVAT

- Historiallisen Aikakauskirjan kohdeyleisönä myös historian ystävät, opettajat
  - Kuvallinen esittäminen sekä kuvituksen että analyysin kannalta tärkeää
- Kuvituskuvia vai analyysin kohteita?
  - Käyttöluvat ja käytön merkitys vaihtelee käyttötarkoituksen mukaan

HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

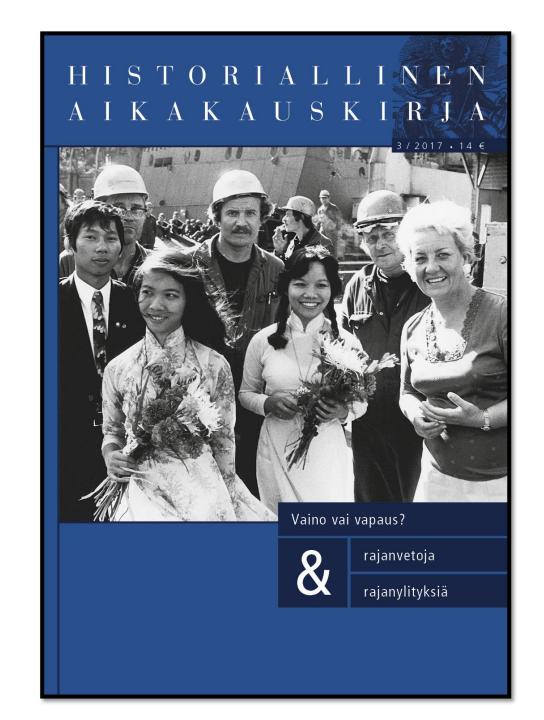
2/2018 • 14€

Vuoden 1918 muistot ja vaikutushistoria

HINTA JA LAATU

- Kuvien avoin saatavuus parantunut, painokustannukset alentuneet
- ... kunhan löytää tarpeeksi korkeatasoisia – ilmaisiakin kuvapankkeja on
- Menneisyyteen ei voi matkustaa ottamaan parempia kuvia.
  - Piirrosten ongelmat: tiedetäänkö vai veikataanko?

Oikeus tulla muistetuksi, oikeus tulla unohdetuksi

- Miten parhaiten tehdä oikeutta menneisyyden ihmisille
  - Onko parempi tuoda esiin vai jättää näyttämättä?
  - ... jääkö menneisyydestä jotain ymmärtämättä tai todistamista vaille?
- Trigger-vaara?
  - laajemmin trigger warning
- Illuusio kuvista neutraalina "kuvittajana" tai tiedon jakajana

Tietosuojalaki ei ota huomioon museoiden tehtävää

30.1.2018 17:00 | Suomen museoliitto

Tietosuojalakia laadittaessa ei ole huomioitu museoiden ja muiden muistiorganisaatioiden vakiintunutta tehtävää: aineellisen ja aineettomaan kulttuuriperinnön tallentamista, tutkimista ja esittämistä.

Sotakuvat, kuvat propagandana?

- Etiikka, väärinlukemisen mahdollisuus?
  - Avoin julkaiseminen, uhka vai mahdollisuus?
  - Voiko esimerkiksi kuva-aineiston laaja avoin käytettävyys olla ongelma?
- Olli Kleemola: "Vihattu, pelätty, haluttu?" Kuollut nainen suomalaisen ja saksalaisen sotavalokuvauksen kohteena toisessa maailmansodassa Historiallinen Aikakauskirja 1/2015

KIITOS!

Anu Lahtinen, anu.z.lahtinen@helsinki.fi

http://www.historiallinenaikakauskirja.fi